

Aprindeți Darul Lui Dumnezeu...

— Meditații pentru preoți —

De Dr. Grigorie Gh. Comșa, Episcopul Aradului.

(Continuare.)

Meditația III-a

— Să mulțumim Domnului că ne-a chemat să-i slujim —

„Mulțumesc celui ce m'a înțărît pe mine, în Hristos Iisus, Domnul nostru, căci credincios m'a socotit, puindu-mă întru slujbă (I. Tim. 1 v. 12.)

Mă cutremur în toată ființa mea că am pornit pe această cale a unor noui experiențe pentru aprinderea zelului preoțesc. Mă cutremur gândindu-mă că puterile cerurilor se supun lui Dumnezeu și eu poate nu mă supun după cuviință: mă neliniștesc, cugetând că primăvara înfloarește iar eu nu aduc în suflete primăvara vieții; nu am liniște crezând că numai floarea cu mirosul ei, numai pădurea cu arborii ei, apele cu murmurul lor, ascultă de Făcătorul lor, iar eu poate nu ascult cum trebuie pe Domnul.

Mă frământ ca un împărat, că David se sfârșia de dorul de a se ruga în templul din Ierusalim, nu dorea nici palatul său când era persecutat de fiul său Avisalom, nici pompă, nici mărire, ci dorea să se reîntoarcă în casa Domnului: „Cât sunt de iubite locașurile tale Doamne, al puterilor! Dorește și se sfârșește sufletul meu spre curțile Domnului“ (Ps. 83 v. 1)!!! David, regele cel tare, dorea să se roage în templul din Ierusalim!

Frați Preoți,

Cum nu ne-ar frământa gândul, când noi nu suntem oprși a ne ruga în bisericile Ieru-

salimului visurilor noastre naționale realizate în România-Mare, dar știm că Ierusalimul Cel Ceresc este încă departe de noi?! Sau am uitat poate că Cel ce în iesle s'a născut și în peșteră s'a culcat, a fugit de Irod în Egipt, iar mai târziu a fost prigonit de ura Fariseilor și Cărturarilor și în sfârșit zice: Dumnezeuule Dumnezeu, căci m'ai lăsat? Ajută-ne Domne, Dumnezeuule să ne sălășluim cu gândul în camera simplă în care sfântul Ioan Evanghelistul își scria Evanghelia Sa. Scris-a Evanghelia sa până la capitolul 12 dar către sfârșitul acestui capitol se oprește când a trebuit să scrie cuvintele: „Și atâtea semne făcând el înaintea lor tot nu credeau într'ânsul“ (Ioan 12 v. 37). Evanghelistul se mângăie cu proorocia lui Isaia, care în cap. 6 al cărții sale spune că a văzut pe Dumnezeu, zicându-i: Mergi și zi poporului acestuia: „Cu ouzul veți auzi, și nu veți înțelege și uitându-vă vă veți uita și nu veți vedea“ (Isaia 6 v. 9)!

Evanghelistul Ioan se mângăia că necredința era proorocită și era alimentată de conducătorii orbi ai poporului. Iarș mă cutremur gândindu-mă că necredința zilelor noastre nu ar fi fost proorocită și mângăierea nu ni-s'ar oferi prin presupunerea că necredința ar fi alimentată prin conducătorii neamului. Mântuitorul avu îndrăzneală să mustre fășarnicia cărturarilor și Fariseilor și ovuse să vadă până și necredința celor din Nezalet. I-se face impuțarea că este fiul tezarului, că a mânuit rindeaua iar acum se erijază în Mântuitor. Și Domnul nu face în patria sa nici o minune, dar le aruncă în față necredința, iar cel ce își în-

tinde mâna din mulțime ca să-l ducă și să-l arunce de pe stânca din apropierea Nazaretului, simte că-i cade mâna slăbită.

Așa cădea-va mâna tuturor celor ce vor vedea că noi cu adevărat reprezentăm pe Cel ce a zis: „Nu tot cel ce îmi zice mie: Doamne! Doamne! va intra întru împărăția cerurilor, ci, acela ce face voia Tatălui meu, carele este în ceruri“. Cădea-va mâna indiferenților și nu numai a vrăjmașilor, dacă vor vedea că noi suntem gata a bea păharul Domnului. Au doară nu a întrebat Iisus pe fiii lui Zevedei: „Puteți să beți păharul, pe care-l voi bea eu?“ (Mat. 20 v. 22). Și nu a zis Domnul: „Oricine vine către mine și nu urăște pe tatăl său și pe mamă și pe femeie și pe feciori și pe frați și pe surori, încă chiar și viața sa, nu poate fi ucenic al Meu“. (Luca 14 v. 26).

Și aceasta s'a spus pentru fiecare om, care voește să urmeze pe Domnul. Deci când lumea va vedea că preotul mai întâi vestește și face ceea ce a zis Domnul, gata fiind a bea păharul, gata fiind a se desparte și de soție pentru Evanghelie, gata fiind a-și pune chiar viața pentru viața Domnului, atunci lumea va fi gata să se pătrundă și ea de Evanghelia Domnului. Căci întrebându-ne cum s'a răspândit Evanghelia, trebuie să recunoaștem că în timpul prigonirilor împărașilor romani a biruit prin pătrunderea de duhul Evangheliei ca învățătură și putere de viață, prin mărturisirea mucenicilor, al căror sânge a odrăslit nouă viață creștinească.

Ei-vom disprețuiți de lume, dar ea văzând că avem o convingere că suntem în slujbă mai înaltă decât a oamenilor, va începe să ne iubească sau cel puțin să nu ne mai urască!!! Proorocul Ilie, când în țara lui n'a plouat trei ani și șase luni, negăsind credință, a fost trimis totuși la văduva din Sarepta Sidonului și a făcut deci minuni în pământ păgân! Proorocul Eliseu n'a vindecat pe leproșii din neamul său, dar a vindecat pe generalul Neemen din Siria, care avea credință. Și noi, iubii mei, vom avea vrednicia să fim vindecători și îndreptători de suflete cel puțin la un număr mai mic de oameni, dacă vom dovedi lumii că suntem în Slujba Celui Prea Înalt, Cel ce locuiește întru cele de sus în veac, cel sfânt întru Sfinți, numele lui Domnul cel prea înalt, carele întru sfinți odihnește și cel ce dă celor slabi de suflet răbdare și celor cu inima sdrobotită le dă viață“ (Isaia 57 v. 15).

Să ne pătrundem deci mai întâi de adevărul, că noi slujim lui Dumnezeu, nu oamenilor.

Aceasta convingere o tălmăcește marele

Pavel, când mulțumește lui Dumnezeu că l-a pus să-i slujască. El recunoaște că Domnul l-a dăruit cu încrederea de-a-i sluji ca apostol. El, Pavel cu purtarea lui de mai înainte nu s'a făcut vrednic să fie chemat a sluji Domnului, căci blestemase numele lui Dumnezeu și a îndemnat și pe alții să fie bârfitori ai lui Dumnezeu. Dar Dumnezeu s'a milostivit spre el, care era neștiutor și necredincios, ba cu un fanatism orb lucra împotriva lui Dumnezeu.

Sântul Pavel este recunoscător lui Dumnezeu că vrea mântuirea oamenilor și ca instrumente ale iubirei sale se folosește și de el ca să se mântuiască sufletele. De aceea zice: „Mulțumesc celui ce M'a întărit pe mine, lui Hristos Iisus, Domnul nostru, căci credincios m'a socotit, punându-mă întru slujbă“ (I. Tim. 1 v. 12).

Să ne gândim bine cine am fost noi, ce am făcut noi înainte de a fi proși?!

• • •

N'am fost oare mai răi decât Pavel? Iar după ce am ajuns proși am mulțumit noi lui Dumnezeu că ne-a ales să-i slujim? Am învățat și învățăm noi pe oameni să fie recunoscători lui Dumnezeu pentru binefacerile primite dela Dânsul?!

Doamne, Dumnezeule, împreună cu Psalmistul grăim către Tine: „Cerurile spun slava lui Dumnezeu și facerea mânilor Lui o vestește tăria“ (Ps. 18 v. 1). Impreună cu cei trei tineri în cuptorul de foc, zicem și noi: „Bindecuvântați soare și lună pe Domnul...., bindecuvântați stelele cerului pe Domnul, bindecuvântați toată ploaia și roua pe Domnul.... bindecuvântați toate duhurile pe Domnul...., bindecuvântați tocul și zădiful... frigul și căldura.... roua și zăpadanopti și zile.... lumina și întunerecul... ghiața și gerul, bruma și zăpada ... fulgere și nori pe Domnul, lăudați și-l preainălțați pe Dânsul în veci“ (cântarea celor trei tineri 3 v. 39—50).

Noi știm Doamne, Dumnezeule, că după cuvântul Psalmistului pe tine trebuie să te laude nu numai natura, dar și: „toate neamurile și toate popoarele“ (Ps. 116). Cerurile și ingerii măresc pe Domnul, în auzul oamenilor, ca și ei, oamenii, în cultură, în politică, în școli și ateliere, pe câmp și în fabrici să te laude pe tine. De aceea ai trimis pe Fiul tău în lume, ca să mântuiască pe oameni! Dar oamenii în loc de răsplată l-au dăruit cu fuga în Egipt și numai odată l-au lăsat să se odihnească, pe lemnul cel de viață purtător!

Știm Doamne, că Flul tău până la vârsta

de 30 ani a trăit retras în sărăcie mare; trei ani de zile i-a folosit pentru vestirea Evengheliei, vindecând bolnavi și făcând minuni. A umblat ca oamenii, suferind foame, sete și osteneală, și îndurând scuipări și bătăi și injosiri amare. Până când deci Doamne, noi preoții vom rămâne nepăsători și nu vom intra să apărăm cu slujba noastră voia Ta cea Sfântă??

Ah, eu preotul, eu diaconul, eu Episcopul știind cui slujesc, știind că slujesc Celuice a învățat pe prunci să se roage pentru părinți și pe școlari pentru învățători, cum nu mă voi ruga mai mult și mai bine? Eu slujitorul Altarului, care știu să slujesc Celui ce ajută celor din nevoi și dă bolnavilor vindecare, cum nu voi slui cu mai multă ardoare la Sf. Liturghie? Eu, care știu, sau ar trebui să știu că cel bolnav sufletește, așteaptă mângâiere dela mine, cum nu voi cuvânta mai cu foc și nu voi fi duhovnic mai pregătit la taina mărturisirei?? Către frații mei cei de o chemare, către superiorii mei și către cei supuși cârmuirii mele duhovnicești, cum nu voi arăta eu mai multă dragoste??

Fericit era Pavel apostolul să poată spune Tesalonicenilor, că dela idoli i-a întors la Dumnezeu (I. Tes. 1 v. 9), dar și noi vom fi fericiți a spune că am întors dela lume mai mult spre Dumnezeu privirile oamenilor de azi!! Noi știm că în firea oamenilor este ceea ce zice apostolul tău Pavel: „Că a voi se află în mine iar a face binele nu aflu” (Rom. 7 v. 18), dar prin același apostol ai zis, Doamne, că darul tău va covârși slăbiciunea mea!! Știm ceea ce zice sfântul Pavel: „Că Dumnezeu este, carele lucrează întru voi, ca să voiți și să lucrați” (Filip. 2 v. 13).

Știm Doamne că nu are odihnă trupul nostru, cum a zis sluga ta Pavel: „întru toate am fost necăjiți: din afară războaie, din lăuntru temeri” (2 Cor. 7. v. 5), dar ne gândim Doamne, că precum ai lăsat ca Iosif să fie vândut de frații săi, dar prin aceasta a ajuns la mare cinste și a salvat de foame pe poporul său, așa ne lași și pre noi ca prin suferințe să ajungem la slăvirea numelui Tău!

Doamne, Doamne, învață-ne să știm că slujim Ție, care pe Saul l-ai transformat în Pavel, pe Matei vameșul l-ai făcut apostol, pe Magdalena ai făcut-o vestitoare a Invierii; că tu ești Doamne: „evocatorul aspirațiilor neagrăit de frumoase. Tu ești stăpânul mângâierilor neașteptate și prințul iertărilor nesfârșite. De îndată ce Crucea ta se arată, numele Tău se rostește, totul se liniștește și se schimbă,

piere dorul de răzbunare și se întrezărește iertarea, care curăță inimile și le umple cu dulceața păcii pe care lumea nu o poate nici da nici lua” (Pierre Loti).

Dă-ne deci Stăpâne, dulceața păcii tale, ca noi preoții să putem zice cu sfântul Pavel: Mulțumesc Celui ce m'a întărit pe mine, lui Hristos Iisus, Domnul nostru, căci credincios m'a socotit, puindu-mă întru slujbă (I. Tim. 1. v. 12). Noi știm Stăpâne că apostolului tău Pavel, deși te-a prigonit pe tine, l-ai iertat, căci întru necredință a lucrat iar apoi a crezut întru Tine. Noi știm stăpâne că și nouă nevrednicilor ne vei ierta lăncezeala, ca și întru noi să se arate îndelungă răbdarea ta, dar făgăduim Ție să fim cu mai multă luare aminte la cuvintele Tale: „Cine iubește pe tată sau pe mamă, pe fiu sau pe fiică, mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine” (Mt. 10 v 37).

Un frate oare care a mers la un bătrân, care petrecea pe muntele Sinai și l-a rugat, grăindu-i: „Spune-mi Părinte, și mă învață, cum mă voi ruga lui Dzeu, pentru că mult am lăncezit și n'am ascultat de voia lui, uitând că Lui trebuie să-i slujesc”. Bătrânul i-a zis: „Eu fiule, așa mă rog lui Dumnezeu, Doamne, învrednicește-mă să Te iubesc pe Tine precum am iubit mai înainte lăncezeala și să-Ți slujesc Ție, precum am slujit mai înainte lumii, îndeletnicindu-mă cu griji lumești”.

Și noi smeriți slujitori ai Altarelor să ne rugăm slăvitului Dumnezeu, care ni-a încredințat nouă Evanhelia Sa: Cu frică și cutremur ne rugăm Ție Doamne, ziditorule și Stăpânitorule, atotputernice, căruia sute și sute de mii de puteri cerești îți slujesc, ajută-ne ca și noi cu vrednicie să-ți slujim în toate zilele vieții noastre Amin.

(Va urma)

Serbarea Cercului religios „S-ta Ecaterina” al liceului de fete „Carmen Silva” Timișoara.

Liceul de fete „Carmen Sylva” din Timișoara a îmbrăcat haină de frumoasă sărbătoare în ziua de 24 Noembrie a. c. Implinindu-se toamna aceasta 10 ani dela înființare Cercului religios „S-ta Ecaterina” al elevilor dela acest liceu, conducerea Cercului, de acord cu corpul didactic, a ținut să prăznuiască în cadre festive împlinirea unei decade de bogată activitate.

Urmând tradiția ce s'a format chiar dela inaugurarea acestei școli, praznicului l-au premers misiuni religioase cu scopul de a pregăti elevele pentru împărtășirea cu S-tele Taine. Fîind „Intrarea în bise-

rică", hramul paraclisului dela liceu, misiunile religioase au început în presara praznicului la vecernie și au continuat în zilele următoare, încheindu-se la S-ta Liturghie, din ziua de 24 Noembrie, când elevele s'au împărțășit.

În cinci predici s'a tratat de către Prea Cucernicii Păr. Meletie Șora, Traian Golumba și Ioan Imbroane problema: „Malca Domnului mijlocirea mântuirii omului”. S-ta Liturghie în ziua de 24 Noembrie a fost oficiată de către Prea On. Domn Protopop Dr. Gheorghe Ciuhandu, consilier eparhial, Păr. Traian Golumba și Păr. diacon Alexandru Bocșianu. Răspunsurile au fost date de corul religios al elevelor, membre ale Cercului religios „S-ta Ecaterina”. Păr. Consilier Dr. Gh. Ciuhandu, într-o emoționantă predică a arătat bucuria de a putea asista la aniversarea celei dintâi decade din viața Cercului religios, la a cărui înființare a luat parte în calitate de trimis al regretatului Episcop Ioan I. Papp. Predica Păr. Ciuhandu sintetizând nu numai activitatea și rosturile acestui Cerc religios, dar însuși rolul și misiunea lui în viața elevelor acestei școli, o vom da în întregime.

În același zi de 24 Noembrie d. m. la ora 5 a avut loc în sala de gimnastică, frumos împodobită, a liceului, ședința festivă a Cercului religios, S-ta Ecaterina. Sala spațioasă s'a dovedit mult prea mică pentru publicul care a ținut să ia parte la acest praznic unic în felul său.

Prea Sfințitul Domn Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa, care și-a făcut problemă de activitate apostolică din problema educației religioase a tineretului, a binevoit să primească patronajul la praznicul nostru de aniversare și la invitația, ce l-s'a făcut din partea conducerii Liceului, n'a prețuit să vină la serbarea care a unit într'un sublim acord sufletească corpul didactic, elevele și părinții elevelor și pe prietenii tineretului.

Prea Sfințitul Domn Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa, însoțit de P. C. Păr. Arhimandrit Policarp Morușca, Prof. Const. Nedelcu inspector general, P. C. Protopop Mihail Păcățianu, Protopop Dr. Gheorghe Ciuhandu, Consilier eparhial și P. S. Protopop Patriciu Țucra, D-nul Al. Ionescu, subprefectul jud. Timiș-Torontal, Prof. Silvestru Cioflec inspector școlar, Prof. Ioan Fodor, fostul director al Liceului „Carmen Silva” și toți membrii corpului didactic, în frunte cu D-șoara Directoare Maria Teodorescu, întră în sala țixită de lume.

Ședința festivă a decurs cu adevărat într-o atmosferă de platete și de reculegere sufletească. Executarea programului începe cu: „Imn Religios”, cântat de corul Cercului religios, sub pricepută conducere a D-rei Aneta Onițiu, zeloasa Prof. de Muzică a liceului „Carmen Silva”. Eleva Ligia Montani cl IV recită cu suflet și pricepere, îndulșind profund asistența, poezia: „Hristos” de Mateevici. Urmează „Sonata” de Beethoven, executată la pian de eleva Steluța Imbroane din cl. IV, o credincioasă colaboratoare a Cercului religios. Eleva Elena Suciu, din cl. VII., președinta cercului religios, își citește conferința ocazională. Impresionată de măreția zilei, adânc convinsă de răspunderea ce o poartă în calitate de președintă a Cercului și însuflețită de misiunea frumoasă a Cercului, eleva Suciu cântărilor fiecare cuvânt împletește frumos și spontan ce a fost cu ce este și cu ce ar trebui să fie Cercul religios în viitor. Aduce omagii Prea Sfințitului Domn Episcop Dr. Grigo-

rie Ch. Comșa pentru nespusa bucurie ce a produs-o în sufletele elevelor venind în mijlocul lor. Își încheie cuvântarea cu impresionantele cuvinte: „Să dea Dumnezeu, ca fiind conduse de același ideal, să pornim pe un drum drept cu Dumnezeu înainte. „Duetul de pian”, Califul din Bagdad de Boldieu, executat de elevele Andreia Nasta cl. VI., și Alexandra Vasilescu cl. IV., place mult, dovadă ropotul de aplauze, care răspândește osteneala celor două debutante. Melodrama: „Muncitorul”, de Dulfu, executată de eleva Ana Toader și Andreia Nasta cl. VI., impresionează profund, fiecare retrăind propriile sale sbuclumări și dorințe, dar și propria resemnare și încredere în Pronia dumnezeiască. „Menuette” de Beethoven, executat la vioară de elevele Diacu și Vasilescu, iar la pian eleva Dănilă, cu grațiozitatea ritmului și dulceața melodiei înseninează frunțile, evocând în sufletele celor mai în vârstă viața potolită și tihnită a vremilor, când muzica cu adevărat reculegea și liniștia sufletește, iar nu răscolea patima cea modernă.

„E ziua Domnului” de Mendelsohn, duet de voce cu acompaniament de pian, cântat de elevele Elena Suciu cl. VII., sopran și Clara Hönig cl VII alt și Marianna Klein cl. VII., la pian, a avut darul să simți întreg fiorul, dar și toată binefacerea ceasului închinat spiritualității și slujirii lui Dumnezeu. Serbarea se încheie cu cinci tablouri vii, reprezentând „Viața femeii”, însoțită de lecturi și cântece corespunzătoare.

Părintele Ion Imbroane dă citire telegramelor și scrisorilor sosite la Cerc din partea fostelor președinte ale cercului, cari în cuvinte impresionante arată ce au fost și ce sunt azi pentru fostele membre clasurile petrecute la ședințele Cercului.

În continuarea Păr. Ioan Imbroane, în cuvinte lapidare, arată care a fost gândul ce l-a condus atunci, când cu zece ani în urmă a înființat Cercul religios cu binecuvântarea autorității bisericești și cu aprobarea autorităților școlare. Pomeneste înfăptuirile activității celei dintâi decade de existență a Cercului religios, accentuând că din inițiativa Cercului religios, S-ta Ecaterina s'au organizat cele dintâi conferințe religioase, împreunate cu concerte religioase, cari s'au ținut în capela liceului de fete „Carmen Sylva”, iar mai târziu, în sala Cercului militaro-civil. Din inițiativa Cercului religios „S-ta Ecaterina” s'au organizat în Timișoara cele dintâi misiuni religioase sistematice, mai întâi tot în Paraclisul liceului, apoi s'au introdus în parohiile Timișorli.

Tot Cercul religios „S-ta Ecaterina” îi revine meritul de a fi organizat cele dintâi pelerinaje sistematice la S-tele Mănăstiri și anume în 1924 un pelerinaj la Mănăstirile din Bucovina, iar în 1925 la Mănăstirile din Moldova, în cari pelerinaje atât membrele Cercului religios, cât și membrele corpului didactic, care le-au însoțit, s'au împărțășit cu S-tele Taine. An de an Cercul religios a făcut pelerinaj la S-ta Mănăstire Bodrog.

În încheiere roagă pe Prea Sfințitul Domn Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa să binecuvinteze strădaniile Cercului religios „S-ta Ecaterina” și să imploriharul lui Dumnezeu asupra activității acestui Cerc, pentruca să poată contribui cât mai desăvârșit la opera anevoioasă de formare a viitoarelor mame.

Prea Sfințitul Domn Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa, în atmosferă de sfântă tăcere și de cucernică ascultare a celor de față, rostește o impresionantă cu-

1 Decembrie 1918.

Se împlinesc 15 ani dela această dată. Din lungul șir al anilor, a trecut o decadă și jumătate ce azi poartă în sine ceva jubilar, cerând o prăznuire mai din adins. Fastul serbării zilei de 1 Decembrie a acestui an jubilar îl vor da autoritățile prin ordin, iar instituțiile de cultură prin amplificarea programelor lor obicinuite. Noi cei cari ne-am luat datoria luminării tineretului o facem aceasta cu atât mai vârtos, ca prin noi să se înluiască acea zi, cea mai mare a Ardealului: alipirea Lui de Patria-Mamă.

Generația tinerilor noștri formată în cei 15 ani din urmă, a auzit vorbindu-se despre ziua de 1 Decembrie asemenea celeia de 10 Mai, ambele hărăzite nouă de Domnul ca să ne încălzim la cel mai sacru dintre focuri: patriotismul.

1 Decembrie e mai aproape de noi numai ca și eveniment petrecut în timpul trecutului apropiat, ci și ca dată privitoare la NOI cei sălășluiți dincoace de Carpați, pe cele mai frumoase plaiuri ale Țării noastre: Ardealul.

Această zi trebuie să ne umple în deosebi pe noi de sentimentul unei nobile mândrii, ce trebuie să treacă ca și un patrimoniu sacru din generație în generație.

Cei cari suntem azi în maturitatea vârstei bărbăției, cu drept cuvânt ne putem numi *aleși a lui Dumnezeu*, de „a fi văzut cu ochii cecece mulți au dorit și de a auzi cu urechile cea după care mulți au oftat“. La data de 1 Decembrie 1918 noi eram în fericitul timp al tinereții pline de entuziasm. Scăpați cu viața din războiul ce ceruse dela Români cele mai mari sacrificii, pregătirea adunării din Alba-Iulia a fost cel mai nimerit prilej de a desfășora tot ce eră mai bun în sufletul ardelenesc: curaj, credință și dragoste de frate. Toate aceste le dase sufletul tineretului de atunci.

Cine poate uita tremurul sacru acelor clipe ce s'au succedat dela urcarea în tren din inima „Câmpiei ungureșii“ fluturând tricolorul românesc peste încrunțatele sprâncene ale „șefilor“ de pe atunci?.. Se pot uita oare acele îmbrățișări din gări la vederea fraților cari aveau aceeași inimă: Alba-Iulia? Dar primirea de acolo: din gară, de pe stradă, din localurile de adăpostire?! Peste tot *Moșii înarmați*, cari țineau ordinea și paza Celății lui Mihai! Cine ar putea uita acea noapte priveghială în cântări și veselie „găsindu-se iarăș frații împreună“? Dar acea zi, când norii cerneau ploaia și zăpada peste capetele descoperite ca și un belșug ceresc?! Insuș Mântuitorul îmbrățișa cu brațele Lui calzi pe cei ce se rugau la acele sf. Liturghii în bisericile Bălgradului de odinioară. Și a sosit apoi clipa măreață: proclamarea alipirii Ardealului de Patria-Mamă. Și s'a făcut cu un entuziasm ce nu se poate azi descrie. Din frânsul putem să luăm însă sfârșituri ca să împărțim și celor cari n'au ajuns să trăiască acele clipe așa cum nouă ni s'a dat.

Voi, tineri, ridicați frunțile pline de mândrie, că Dumnezeu dat-a părinților voștri ca din belșugul sufletului lor să reverse și în inimile voastre focul sacru al dragostei de patrie, pe care noi Ardelenii am câștigat-o nainte cu 15 ani, acolo unde Mihai Viteazul a făcut odinioară alipirea Ardealului de Țara Românească. Noi am făcut ca această alipire să rămână vecinică și spre mărirea lui Dumnezeu care ne-a oșulat s'o putem plini!

Tineri patrioți.

Patriotismul este un bun, ce se cultivă evoluând cu vârsta. Ca sentiment a știut să robească în toate timpurile mai ales generația de tineri, cari nu au șovăit să-și sacrifice ce au mai scump: viața. Bunul patriot se crește din familie, prin exemplul dat de

părinți. Acestui substrat se suprapune apoi educația patriotică din școală și armată.

Am avut prilej să întâlnesc în viață pe *dol tineri*, cari au știut să se afirme în vorbe și fapte ca și adevărați patrioți.

Întâlnul era un băețandru de vre-o 12—13 ani, întâlnit pe Calea Victoriei din București în vara anului 1906, — data expoziției internaționale. Grupul arădan trecea dela Academie spre Bulevard, când printre mulțime se înghesuște un băiat cu fața îmbujorată de veselie sărutând mâna preoților ce se găseau și zicând: Să știți, sfinții voastre, că pe când voi fi eu la armată, vom trece Carpații și vă vom desrobii. Imbrățișă pe toți ca și pe părinții lui, iar când un domn voli să-l cinstească cu un ban, refuză jignit, căci el o face aceasta „fiindcă așa-i cere inima.“

Așa inimă trebuie să bată într'un piept de tiner, — aceasta-i *inima de patriot*.

Un alt patriot l-am întâlnit în gara din orașul Bichșelaba la Rusaliile anului 1918. În așteptarea unui tren, aud vorbă românească cu accent clar și dulce. Dau cu ochii în vagon, ce să găsesc? Prizonierii români sosiți din Germania în drum spre România. Flămânzi, goi, prăpădiți — ai crede că abia așteaptă să se vadă acasă și să nici nu mai pomenescă de războiu. Mă dau în vorbă cu ei, voind să le câștig ceva de ale gurii. Când află că sunt preotul român din loc, sar voloși, mă imbrățișează și unul a cărui nume nu-l voi uita: sergentul Stănică din Gorj, îmi strânge dreapta ce vrea să împartă gologanii zicând: Părinte nu ne da acū nimic, foamea vom duce-o cu noi, așa cum am adus-o dintre nemți dar pe Paști să ne aștepti cu ouă roșii!

Și așa s'a întâmplat cum a profetit patriotul sergent Stănică. Paștile anului 1919 le-am petrecut cu ofițerii Diviziei I. Vânători. — Mă mai cunoști sfinția Ta? — aud un glas dulce. Era plutonierul major Stănică gorjanul.

Patriotul se arată în fapte. Fapte ce nu se uită în vecii!

Pentru Corurile Societăților recomandăm lucrarea valoroasă a părintelui *Nicolae Biru* profesor la gimnaziul „Iosif Vulcan“ din Arad: *Liturghia prelucrată pentru cor mixt* ediția I. Se găsește spre vânzare la autor și la librăria Concordia.

Opera părintelui Biru umple un gol simțitor în arta noastră bisericească muzicală. Răspunsurile liturgice sunt armonizate în spiritul dominant al muzicii originale arădane: simplu, clar și armonios. Cântările puse pentru cor mixt și bărbătesc au eliminat târăgânătoarele figuri, ce plictiseau, înlocuindu-le cu tactul ritmic plin de tinerețe și vioșie propriu muzicii podgorene. Societățile cercului „Sf. Gheorghe“ fac o bună alegere preparând Liturghia părintelui Biru. O recomandăm cu căldură!

Din trecutul Aradului.

I. Moldovan

Revoluția lui Horea.

(Urmare.)

Tot în același zi de 4 Novembre, după ce mulțimea revoltată a devastat toate moșiile nemereștii din Subliget, Bretea, Iliă, Sârb', Gurusada, Tătărești, Leșnic, Dobra, Roșcani, Zam, Șolmoș, Urvin, Rapolt, Bobâlna, și Geoajul de Jos, extirpând pe toți nobilii și preoții catolici ajunși pe mâna lor, *Horia, Cloșca*, și *Crișan* se întâlniră în comuna Păltiniș, cu gândul de a pune stavilă furiei turbate a lobăgilor exasperați.

Sub conducerea lui *Cloșca* și *Crișan* răsculații s'au întors spre satele lor. Din nefericire însă, la intrare în Abrud, le ieșe în cale preotul unit din Cărpiniș spre a-l muștra și amenința.

Atâta a mai trebuit. Furia țărănilor a izbucnit din nou. Preotul rătăclit și inconștient, a fost omorât. Nobilii refugiați în biserica reformată de acolo au fost masacrați. Grație au primit numai cei ce au cerut să fie botezați în legea ortodoxă. În curs de trei zile, cât au stat acolo răsculații, a primit botezul în biserica românească 548 unitari, 468 reformați, 65 catolici și 41 Luterani.

La 6 Novembre 1784 a ajuns vestea la Arad, că *Mihailu Farcu*, un țaran din *Gavojdla* a vestit prin sate, că împăratul *Iosif al II-lea* a trimis pe *Horia* să stărpească pe toți nobilii și să emancipeze pe lobagi.

În frunte cu *Ursu din Ribîța*, care venise să mai deie odată față cu falimosul subprefect *Foral*, lobăgii români devastează castelele domeniile a le lui *Salbuț din Petriș* și ale lui *Lengyel din Sellște*, iar în 7 Novembre intrară în *Soborșin*, unde li s'au aliat întreg satul, în frunte cu primarul Brăniștean, devastând tot ce au aflat în castelul subprefectului *Foral*.

În aceeași zi ajunseră la Arad călugării franciscani din Baia de Criș, cerând în numele subprefectului *Holaky*, care aștepta la Mocrea, ajutor înarmat din cetatea Aradului.

Urmărind pe *Holaky* țărăni de pe valea Crișului în 8 Nov. ajunseră până la Gașa. În drumul lor au dărâmat din temelii casa notarului din Păncota, care încercase, să le facă rezistență.

Tot în ziua de 8 Nov. a fost deținut *Horea* în *Buclum*, de către primarul *Gheorghe Suciu*, sub pretext, ca a venit să revolte poporul.

Deținerea lui *Horea* a fost uleu pe foc. Poporul înfurlat a omorât pe primarul și a pornit cu *Horea* în triumf prin toate satele. Revoluția s'a estins apoi și în județele Cluj și Sibiu, iar în județul Arad s'a întezit.

Răsculații din valea Mureșului s'au organizat miștărește sub căpitani: Ioan Lucacu din Zam, Ioan Lupenciu din Petriș, și Gheorghe Brăniștean din Soborșin.

Lăzindu-se vestea, că vine Horea, să scape pe iobagi de urgia domnilor de pământ, oamenii își părăsire casele și prinzând arma, porniră la luptă. S'a început apoi devastarea, cu o furie și mai mare în domeniile din Bala, Totvărădla, Giulița, Halaliș, Gavojdla, Căpruța, Bârzava, Milova, Conop, Odvoș și Șolmoș, ajungând până în apropierea orașului Arad.

În orașul Arad năpădit de nobilii refugiați, a izbucnit panică. Armatele din cetate luară luptă cu răsculații pe două fronturi pe Murăș și în spre Criș.

Orașul era luminat toată noaptea. S'au format gărzii cetățenești pentru a păzi intrările în oraș, iar pe străzi s'au pus santinele, ca să supravegheze mișcarea românilor din Arad și să păzească casele nobililor și magazinele comercianților de eventualele devastări din partea acestora.

Clopotele bisericilor, sunând alarmă, prevesteau pericolul ce amenința orașul, iar gorniiștii din turnul bisericii catolice vesteau apropierea răsculaților.

Lupta decisivă s'a dat la Șolmoș.

Peste zi se vedeau prizonierii legați în lanțuri conduși de soldați în spre temnițele județului.

După o luptă înverșunată de 4 zile, la 14 Nov. s'a răspândit vestea în oraș, că răsculații au fost respinși pe întreaga valea Mureșului.

Asemenea au fost respinși de la Galșa spre Sebiș și răsculații de pe valea Crișului.

Protopopul Șebișului cu preoții români din Adea, Galșa și Târnova au fost deținuți, fiind acuzați de preoții reformați, că n'au vult să-i scutească de furia poporului, numai sub condiția de a se boteza ca ortodocși.

(Ve urma.)

De pe frontul tineretului organizat.

Pentru uniformizarea activității cercurilor T. A. „Sf. Gheorghe“ dăm aci programul unei ședințe, conduse din partea directorului cercului: păstorul sufletesc.

Ședința se începe cu cântarea obștească a chemării sf. Duh: „*Impărate ceresc, mângâitorule, Du-hul adevărului*“... Urmează cuvântul de deschidere din partea directorului-preot designând pe un membru pentru *dresarea procesului verbal* și alți doi *verificatori* ai acestuia.

Se dă apoi citire procesului verbal al ședinței anterioare, urmând a se face convenitele *reflexii* asupra lui și *enunțarea primirii lui*. După aceste lucrări „de formă“ urmează miezul ședinței: *Conferința* de cuprins religios-moral susținută de un membru, după care se dă cuvânt celor ce au ceva de *întregit* or-pot da *aplicări practice* la cele sulate de conferențiar.

Poi urmă apoi puncte de *recitări* din poezii religioase-morale și de *muzică vocală și instrumentală* executate de singuratici ori în ansamblu.

La fine se dă ascultare *rapoartelor funcționa-riilor*: bibliotecar, casier și controlor.

Ședința se încheie cu o rugăciune ori cântarea „*Bine ești cuântat*“...

Statutele completate ale Cercului *Tinerimii Adulte (T. A.) „Sf. Gheorghe“* sunt publicate în *Calendarul Tineretului* pentru anul 1934, care cuprinde un material bogat din cercul de preocupări ale tineretului nostru creștin.

Societatea „Aurel Vlaicu“ a tinerilor dela școala de Arte și Meserii din Arad a dat un reușit festival împreună cu petrecere din prilejul lăsatului de post al Nașterii Domnului în salele Casei Naționale Arad-Pâr-neava. Corul societății condus cu multă pricepere de Dșoara profesoară *Dora Lepa* a dat un repertoriu bogat, bineales și bineexecutat. Recitățile și dialogurile elevilor au dat dovadă că la numita școală se dă pe lângă cunoștințele practice profesionale și o cultură formală pedagogică.

Corul elevelor institutului de oarbe condus cu multă jertfă de părintele *Virgil Lugojan* a cântat sf. Liturghie la Catedrală lăsând o impresie de nobilă duioșie împerechiată de o admirație inspirătoare de adâncă cucernicie. Bunul Dumnezeu să răsplătească cu harul său ceresc strădaniile celor cari din prinostul sufletului lor dăruiesc clipe de înălțare!

Poemul Pribegiei

Inceput de drum...

*M'am închinat aseară în templul Tău Părinte
să pot ca să-mi sfârșesc cu bine drumul
căci știu: credința'n Tine nu mă minte
și nici nu mă învăluiește fumul...*

*Mi-am pus merinde în desagă,
și am plecat să cercetez neantul
isbind în stânci de nori cu diamantul
luminel Tale, care mi-e dragă l..*

*Când rupt de oboseală voi ajunge ca să
mă apropiu de trolța 'nflptă'n vreme,
glasul Tău Părinte, vreau iar ca să mă cheme:
lângă cel dragi cari t-am lăsat acasă l..*

Drum...

*Frânt de-atâta mers
pe drum uitat,
amintirile din minte mi le-am șters
și am rămas să plâng: de ce-am plecat?*

*Tristețe și uitare am cules
din țara îndrăgirilor ce mor;
și biet paiangen — cântecul mi-l șes
în doina primăverii — plâns ușor!..*

*...Și vreau porni la drum din nou acum
ca liniștea 'nserări 'n suflet prinsă,*

*când totul e uitare — scrum:
melancolia vremii mă cuprinsă!..*

La mijloc de drum...

*Rânile mă dor atât de mult.
Mi-e inima 'mbătătată de mister
și ochii abea'ndrăznesc să mi-l ridice spre cer:
cântecul privighetorii să-l mai ascult.*

*Am poposit, drumeț străin pe drumul greu
merindele-mi, aproape spre sfârșite:
nimeni nu știe durerile 'năbușite
de-atât' amcr de vreme în sufletul meu.*

Acasă

*Cu liniștea amurgului tăcut de seară
la poarta casei noastre înculată,
am încercat să bat ca altă dată:
dar a murit azi tot ce mă'nconjoară...*

*Grădina și ograda sunt pustii..
Sunt numai buruieni și mărăcini;
n'am mai găsit pe nimeni: nici vecini
s'au dus de mult... cu toții, dintre vii.*

Ion Miuța

Un nou dar pentru tinereț.

Iubirea părintelui nostru sufletește P. S. Sa Episcop Dr. Gh. Comșa față de voi tineri, e neajmărită și în tot momentul, caută ca prin poveștile P. S. Sale, sufletele voastre să rămână neatrinse de valurile năpraznice ale vieții, ce tentează la nevinovăția voastră.

Dovadă, că în timpul din urmă, s'a scos Calendarul Tineretului, care cuprinde atâtea îndrumări, sfaturi și învățături binefăcătoare pentru dezvoltarea gândului și sufletului vostru curat. Dreptaceea iubiți tineri, — pe cari vă cunoaștem atât de buni și stăimători față de cei ce vă doresc binele și fericirea voastră, — aveți sfânta datorință a vă îngriji fiecare din voi, să se provadă cu acest Calendar al vostru ce va servi drept călăuză în mersul vieții voastre.

Cetiiți-l cu mare dragoste, urmași-i învățăturile cuprinse în el, — iar pentru Cel ce vi-l-a dăruit, ziceți: să fie prea mărit și „Intru mulți ani, Stăpâne“.

Liviu Dublea

Dela Soc. T. „Sf. Gheorghe“ Școala Normală Arad.

Sgârcenia.

Din conferința elevului Ctl. Mnerle.

Ați întâlnit în viață vre-un sgârcit?

Dacă da, atunci de sigur l-ați urmărit în toate actele lui; l-ați văzut cu câtă ardoare strânge pulbera de aur, cum îndepărtează dela el pe toți acei cari îl cer sprijinul material și moral; cum întrebăntăză cele mai infame mijloace pentru a-și mări averea.

Un vechiu și cunoscut proverb românesc spune: „Sgârcitul mai mult pierde și leneșul mai mult aleargă“.

Tiparul Tipografiei Diecezane Arad.

Și să credeți mare adevăr grăește acest proverb. Au nu sunt pline ziarele cu reportajii din ce în ce mai senzaționale despre tragicul sfârșit al celor sgârciți. Sgârcitul cuprins de lăcomia banilor nu face nici o faptă caritabilă, ține banii ascunși prin lazi de fier sau în măruntaiele pământului, în loc să trăiască cumpătat și să ajute pe cei sărmani cărora bunul Dumnezeu nu le-a dat decât puțința de a răbda și suferi în tăcere.

Cunosc cazul unui lăutar din comuna mea natală, care acum un an a moștenit o imensă sumă de bani, dela o rudă răposată în America. Acest lăutar până în preluarea moștenirii ducea o viață foarte miserabilă, având o familie care se compunea nu mai puțin decât din patrusprezece persoane. Tatăl, mama și doisprezece copilași soloși. Cel mai mare având 15 ani împliniți. Toți sătenii din comună credeau că norocosul om va duce de azi înainte o viață fericită aldoma a unui boter, și va ajuta și pe sărmana lui mamă rămasă decurând văduvă fără nici un sprijin la adânci bătrânețe.

Mirare însă. A doua zi dela fericita moștenire am văzut copiii lăutarului, cari până atunci stăteau tot pe acasă fără nici o ocupație, pe fiecare cu câte o traistă atârnată de gât cersind milă trecătorilor. Zilnic puteai întâlni pe stradă cortegiul celor doisprezece vagabonzi bronași.

Se punea peste tot întrebarea: Au fost oare numai svonuri deșerte toate vorbările în legătură cu moștenirea neașteptată? Nimeni nu știa ce să creadă. După vre-o câțva timp nimeni nu se mai ocupa de acest caz lăsând fiecare viitorului să deslege această grea enigmă.

Ce se întâmplă însă?

În casa de până atunci destul de liniștită zilnic se auzeau injurături, blesteme, țipete și vaiete desnădăjduite. Copiii lăutarului se îmbolnăviseră și rând pe rând porneau cosciugurile negre de brad cumpărate de primărie căci lăutarul se plângea că n'are nici o leacă în buzunar.

În sfârșit se prăpădi el — sgârcitul — iar între niște sdrențe fostoloșit se găsiră bancnote de dolari și hârtii de cinci sute lei în valoare de zece de mil.

Ce a ajuns o viață mizeră, păcătoasă petrecută în cea mai mare plagă: sgârcenia?!

Domnule Director,

Calendarul Tineretului s'a tipărit pentru a se răspândi în popor prin elevii școlilor noastre primare. Vă rugăm să plasați acest stoc între elevii D-voastre. Costul unui exemplar face 12 lei, care sumă vă rog să ni-o administrați până la data de 1 Ianuarie 1934.

Suma se poate expedia și pe adresa Revizoratului Școlar Arad.

Arad la 10 Noemvrie 1933.

Cu stimă:

„Lumina Tineretului“
foaie lunară pentru elevi.

Redactor: Pr. C. Turicu Arad str. Dorobanților 27.

Redactor: Pr. C. Turicu str. Dorobanților 27

vântare, adresându-se pe rând elevilor, membrilor corpului didactic și părinților, arătând în chip magistral care trebuie să fie idealul lor de viață. Cu exemple măiestrit alese și cu verbul său magic și vibrând de zel genuin apostolic, Prea Sfințitul Domn Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa țese tortul vieții care merită să fie trăită. Arată că mulțumirea și fericirea după care ahtiază sufletul omenesc, nu se poate realiza, decât dând vieții sensul, conținutul și scopul indicat de Mântuitorul lumii. Face apel la membrii corpului didactic și îndemnându-i să colaboreze sincer și devotat cu Biserica, întru realizarea acestui soi de ideală viață. Mulțumește membrilor Cercului religios pentru ostenețele și entuziasmul pentru idealul de viață creștinească și arându-le spor la muncă, le binecuvântează avântul. Profund impresionat, toți cei de față, copii și bătrâni, îl aclamă cu dragoste adevărat filiască pe bunul păstor duhovnicesc. Serbarea s'a terminat în creștinească învioreare și cu cele mai frumoase nădejdi pentru un viitor mai bun și mai senin.

Cuvântul magistral rostit la acest praznic de către Prea Sfințitul Domn Episcop îl vom aduce în întregime.

După terminarea serbării Prea Sfințitul Domn Episcop, însoțit de C. Părinți din suita Sfinției Sale, de membrii corpului didactic, Dl Inspector General Constantin Nedelcu, Prof. Silvestru Cliflec inspectorul învățământului secundar, Dl Prof. Ioan Fodor fostul director al liceului și alții, trec în cancelaria profesorală, fiind invitații Domnișoarei Dir. Maria Teodorescu, la o mică gustare. Aci Ioan Imbroane mulțumește Dnui Constantin Nedelcu Inspector General, fiindcă a făcut Liceului deosebita cinste de a se deplasa dela București spre a asista la acest praznic al Cercului religios. Dl Prof. Silvestru Cliflec inspector școlar ține să aducă omagiile autorităților școlare Prea Sfințitului Episcop Dr. Grigorie Comșa, fiindcă Prea Sfinția Sa a reînscopiat firul tradiției românești după care Biserica este mama școlii, iar școala este fiica Bisericii.

Tot cuvinte de dragoste și de recunoștință pentru activitatea Prea Sfințitului pe teren educativ au Domnii Ioan Fodor și Const. Nedelcu. De încheiere mulțumește Prea Sfințitul pentru că l-a prilejuit acest frumos praznic.

Și astfel s'a încheiat o serbare de entuziasm creștinesc al Cercului religios „Sta Ecaterina”.

Tinerii academiei noastre teologice

de P. Sf. Sa Episcopul Grigorie al Aradului

O veste îmbucurătoare a ajuns la conștiința noastră. Precum la chemările razelor de soare din luna Mai florile se ivesc ca niște zâmbete ale pământului așa la chemările unui grup de tineri inimoși s'a pornit prin țară vestea că studenții teologi dela facultățile și academile din țară, vor ține cel dintâi congres al lor.

Această veste ne înviorează mai ales pe noi scriitorii acestor rânduri, care știm ce se poate naște din o asemenea inițiativă. Am inițiat în anul 1928

cel dintâi congres misionar, în mijlocul unei indiferențe și lipse de înțelegere, care azi nu mai există. Congresele misionare și-au dat roadele lor, care le justifică. Cu bucurie am văzut, că până și cele din urmă ziare profane au înregistrat hotărârile congresului misionar al anului 1933, ținut la Chișinău. Iar presa bisericească s'a ocupat pe larg și temeinic de congresul acesta.

Acum că pornesc studenții teologi la muncă în afară de școală, ne bucurăm foarte mult, pentru că în afară de lecțiile învățate, noi vedem în pornirea aceasta a lor fidelitatea pentru chemarea sfântă spre care aleargă cu avânt cucernic. Cei ce se gândesc de acum cum ar putea prin munca lor să fie folositori semenilor lor, duc pe aripile lor binecuvântării cerești. E bine, când tineretul acesta de acum are conștiința că în această lume sunt atâtea păcate de combătut. Sufletul omenesc este bolnav și sărman și când tinerii teologi de acum încep să-și dea seama că și ei încă acum pot aduce mângăieri, — de sigur trebuie să ne bucurăm.

Noi din aceste convingeri am dori să vedem pornite năzuințele de congrese ale tineretului teologic. Ba și mai mult, chiar pregătirea în teologie să se facă pornind dela conștiința că viitorii preoți sunt chemați a lupta împotriva păcatului cu falanga mizeriilor și urmărilor lui și a întrona viața superioară a sufletului.

Distinsul profesor dr. D. Stăniloae dela academia teologică din Sibiu nădăjduiește — precum scrie în *Telegraful Român* — că tinerii întrunindu-se în congrese își vor comunica ideile și concluziile cu cari voesc să plece în viața pastorală — tinerii își vor comunica sugestiile și concluziile la cari ajung prin învățământul teologic. Domnia Sa vede un prilej bun ca studenții din diferite provincii să se cunoască și astfel să se retezească divergențele cari ar mai exista în privința unor probleme bisericești, ducând la consolidarea mult dorită.

Noi credem că vor folosi mult și experiențele pe cari le fac tinerii teologi prin predici ținute pe la diferite parohii, prin lecții de religie și prin conferințe. La Arad studenții teologi nu numai că aranjează concerte religioase în provincie, dar țin predici în cele cinci biserici din Arad. Mai mult, ei se duc la căminul de ucenici, unde Sâmbătă seara citesc ucenicilor pericopa evanghelică din Dumineca următoare și apoi o tâlmăcesc, iar uneori tâlmăcirea se transformă în predică.

Studenții teologi arădani țin și lecții de catehizație la unele școli, pentru că în orașul Arad avem foarte multe școli. Și iată că acești tineri își cunosc de acum datorია lor viitoare, iar sentimentul bucuriei le aduce bucurii mari. Cuprinși de acest sentiment al datoriei cântă în corul bisericesc, la festivități naționale declamează și cântă în cor, cu un cuvânt acești

tineri vrednici de laudă, se trudesc, se îmbogățesc în cunoștințe, învață, se supun autorității, se pregătesc a lupta contra piedicilor din viață, împotriva imoralității, cu un cuvânt se pregătesc a fi adevărați luptători pentru neam și lege.

Sau poate cineva să creadă că sunt prea vagi aceste cuvinte: pentru neam și lege. Ei da, pentru idealismul, care ține vitalitatea unei națiuni, pentru forțele lor adevărate, cari nu trebuiesc înăbușite de concepția materialistă a vieții.

Ori cât fac acești tineri, pregătiți de bunii lor profesori, noi cu toții ne luptăm din răsuputeri să facem față nevoilor de ordin material ale Academiei noastre. Poate se vor găsi oameni cu înțelegere, cari nu numai să critice, dar să ajute biserica a-și putea face datoriile.

Noi avem nădejdi!

† GRIGORIE
Episcopul Aradului

Maica Domnului și dulceața vieții

Dacă am întreba pe mulți oameni fie bogați, fie săraci, fie învățați sau neînvățați, sus sau jos pe scara vieții sociale, care este gustul vieții, cu toții ne-ar răspunde, că acest gust este hotărât, foarte amar. Și amărăciunea vieții ne-ar motiva-o cu multele griji, dureri, morburii, nenorociri cari vin peste viața omenească. Poate cei bătrâni ar mai spune după multe enărări că au avut și gust dulce, dar tineretul și mai ales fetele de azi neagă fără nici o excepție, că viața lor în împrejurările grele de azi, ar mai putea avea când-va și un pic de gust dulce. Viața tineretului de azi se prezintă în culorile cele mai negre de parcă toată melancolia orientului înclinător spre pesimism s-ar fi revărsat în sufletele tinere.

Dacă am cere băteților și fetițelor de azi să vadă cât de departe ar putea merge cu sufletele lor în seriozitate am vedea cât de greu le-ar cădea să se concentreze și să afirme: iată acum am reușit să fim serioși și serioase, fiindcă voința lor nu se poate încorda spre seriozitate de dragul plăcerilor multe din viață. Dar dacă acest tineret cu greu poate să meargă cu cântecul sufletului în josul, scalei nici urcușul spre bucuria simțită a vieții nu ar fi conturbată în tot minutul de gândul la greutatea și mizeria vieții. Și totuși tineretul nostru trebuie să simtă că viața este lăsată de Dumnezeu cu gust dulce.

Mai ales fetițele noastre trebuie să simtă acest adevăr, fiindcă ele au menirea să devină tot atâția sori în viață.

Dacă viitoarea femeie și mamă are sufletul cu gust amar, atunci acest gust în mod firesc trebuie să devină gustul familiei și al societății întregi.

Este un adevăr dovedit că multele dureri și griji mai întâiu se întipăresc pe fața omului și de aici merg mai adânc și se gravează și în inimă împușcându-l tot mai mult bucuriile și alte sentimente senine. Dar nu ar trebui să fie așa. Cine a suferit mai mult pe lumea aceasta decât Dl nostru Isus Hristos și sfânta lui mamă și totuși întreaga creștinătate din vremurile dintâiu până azi nu le redau chipurile cu fața adânc brăzdată din care ar transpira o grea melancolie și desnădejde, din contră parecă Tatăl cel din ceriuri stă alături de fiecare pictor care zugrăvește icoanele lor sfinte, învățându-l și diriguindu-l ca penelul său să-l înmoale în culorile senine și să facă aceste chipuri învăluite în atmosferă de vecinică tinerețe, seninătate și optimism. Iată marea însemnătate a icoanelor creștine, ele în biserică, școli și case private răspândesc credința mare în dulceața vieții. Dar nu numai icoanele creștine ci însăși Scriptura și cântările noastre bisericești răspândesc un aer de optimism și de dulceața vieții.

Pe Malca Domnului o pomenim vesel în cântările noastre bisericești și în toate rugăciunile cu frumoasele cuvinte: Bucura-te Marie. Dacă ființa care a suferit mai grav pe pământ Malca Domnului este atât de senină la chip și la suflet de ce ar avea dreptul să spună fetițele noastre că viața are un gust amar și să și creadă că așa este.

Un domn a întrebat odată pe un cioban: „Ascultă bade, ce vreme va fi mâine?” și ciobanul a răspuns „chiar vremea aceea va fi mâine, care mie îmi place mai mult.” „Dar dacă mâine va fi un cer noros și se va deslănti o furtună groznică” replică domnul. „Foarte bine,” grăi ciobanul, fiindcă vremea care îi place lui Dumnezeu îi place și mie”. O poveste ca toate poveștile, vor cugeta fetițele cetitoare, pentru că ce-l pasă unui cioban fără griji și fără supărări ce va aduce ziua de mâine, dar noi cu filozofia ciobanului nu vom putea să ne ferim în viață. Ei, dar cine poate spune, că ciobanul care-și petrece toată viața lui sub cerul liber și în multe primejdii nu are nici o supărare. Și el își are greutatea vieții, cum le avem și noi.

Seninătatea sufletească a ciobanului nu a purces de loc dela neștiința și nepăsarea lui, ci dintr-o marea lui credință în Dumnezeu. Ciobanul cu credința neclătibilă în Dumnezeu nu și-a amărât viața cu întrebarea ce va aduce ziua de mâine sau poimâne, fiindcă încrederea lui în grija Tatălui ceresc a fost tot atât de sigură pe cât de nesigură este încrederea noastră.

Cine are credință în Dumnezeu Părintele nostru cel ceresc își face tot atât de dulce, pre cât de amară își face viața acela care nu o are.

Sunt și vor fi pururi griji, supărări și nenorociri pământești, dar ele nu ne pot amărâ viața dacă avem credință în Dumnezeu, ci cel mult pot să ne îm-

pinteneze la o viață mai activă, mai curată și mai fericită. Acul tuturor mizeriilor de pe pământ nu este decât un imbolditor la rugăciune și muncă.

Maica Domnului suferind cele mai cumplite chinuri pe pământ ne-a arătat că gustul vieții este dulce lăsat așa dela Dumnezeu și fetițele noastre trebuie să pornească în viață cu acest crez pe care nu este iertat să-l întunece nici o grijă și nici o durere pământeană.

Maica Domnului trebuia să cadă doborâtă la pământ de durere, atunci când dânsa a încercat cea mai zguduitoare decepție la Vifleem. Cerul îi preamăria pe fiul ei sfânt cu lumină orbitoare și cu coruri de ingeri iar oamenii nu o primiau în casa lor și căutau să-l omoare pruncul nevinovat. Maica Domnului când a văzut că este prigonită și trebuie să fugă în Egipt putea să fugă la capătul pământului, dar dânsa nu a făcut lucrul acesta ci s-a întors la locul unde a rânduit-O Dumnezeu și a stat tare și cu credință până la fine lângă fiul ei sfânt.

Dragi fetițe, cine pleacă pe drumul vieții cu convingerea greșită că gustul vieții este amar, a pierdut dela început lupta, credința voastră trebuie să fie, *vlața are gust dulce și cu credința în Dumnezeu și cu ajutorul Maicei Domnului trebuie să mergeți drepte și curate prin mijlocul focului tuturor greutăților vieții. Sufletul vostru, sau distrus de păreri greșite sau întărit și sănătos de credința tare în Dumnezeu va hotărâ soarta neamului nostru.*

Elena Dr. Cloroianu
protopopeasă.

Serbarea Unirii Ardealului cu patria mamă.

Vineri în 1 Decembrie, cu ocazia împlinirii a 15 ani dela unirea Ardealului cu vechiul regat, orașul Arad și eparhia noastră a îmbrăcat haina de sărbătoare și a prăznuit în mod solemn și cu evlavie aceasta zi sfântă pentru poporul nostru.

Edificiile publice și particulare au arborat drapelul național. Școlile de toate gradele n'au ținut cursuri, iar la unele autorități s'a suspendat orice activitate.

La ora 11 P. S. Sa Episcopul Grigorie, încunjurat de consilierii eparhiali și clerul parohial, a oficiat un Tedeum în *Catedrală*, la care au participat reprezentanții Autorităților conducătorii școalelor și altor instituții și un public numeros.

La fine P. S. Sa Episcopul nostru a rostit o vorbire însuflețită în care a arătat consecințele binefăcătoare ce decurg pentru po-

porul Român din împlinirea idealului său național când toți Românii ne aflăm sub sceptrul înțeleptului nostru Rege Carol al II-lea.

S'au rostit polihoanele obicinuite pentru M. S. Regele, P. S. Sa, înaltul guvern și prosperarea neamului românesc.

După amiazi la ora 3, la Casa Națională, dl Rector al Academiei Teologice Dr. T. Botiș a relevat cu căldură însemnătatea zilei.

La ora 5 s'a desfășurat, la Palatul cultural într'o atmosferă cu adevărat românească, un program ales, care a început cu vorbirea bine studiată a părintelui Florea Codreanu, în care a militat să ne reîntoarcem la idealismul și avântul zilei memorabile dela 1 Decembrie 1918.

Au mai vorbit cu mult eutuziasm un student teolog și un student din Timișoara.

Corul liceului „Moise Nicoară” a executat cu precizie, mai multe cântece naționale. A fost un moment de înălțare sufletească, când studentii noștri teologi plasați într'un balcon a intonat „Deșteaptă-te Române”. Tot publicul s'a ridicat în picioare și a cântat că *„murim mai bine în luptă cu gloria străbună decât să mai fim sclavi în vechiul nostru pământ”*.

Comemorarea Mitropolitului Andrei Șaguna.

În fiecare an Academia Teologică ort. rom. din Arad, prin Soc. de lectură a Studenților, comemorează pe marele dispărut, „Șaguna”. Anul curent, însă, această pioasă relevație a trecutului constructiv, s'a desfășurat într'o atmosferă de venerație filială față de acel ce se numește: „Părintele ortodoxismului nostru genuin”.

Prezența distinșilor oaspeți: P. S. Sa Părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa, împreună cu membrii Consiliului eparhial și întreg corpul profesoral, a insuflat în inimile întregii studențimi viitorul visat de marele Șaguna.

Asemenea și programul bine întocmit a umplut de speranțe inimile conducătorilor sufletești ai studențimei.

Lucrarea stud. Ștefan Lucaci a fost la înălțimea chemării unui adevărat apostol. În partea introductivă arată naționalismul convins al lui Șaguna, care a mers cu fruntea ridicată chiar și în fața baronilor dela Viena, izbutind astfel să câștige independența politică a bisericii ortodoxe române din Ardeal. Desvoltă

mai departe activitatea politică, arătând roadele muncii sale pe acest teren.

Puterea de convingere a vorbirilor sale, zic: oratorul „Ar trebui să rămână scrise în inimile și mințile tuturor Românilor. Numai atunci și-ar da fiecare seama azi în România-Mare ce înseamnă libertate, unire, dreptate și frățe”. După ce arată eforturile făcute de Șaguna pentru recunoașterea Mitropoliei ardelenene, termină discursul printr'un imperativ al naționalismului convins, pe care-l implică împrejurările de azi, când asupritorii noștri de ieri cer „Revizionism”.

Urmează poezia „Inchinare”, recitată de studentul Constantin Butolu, a căruia simț dramatic ne-a transpus în timpurile zbuciumate din 1867-1868.

Cântările „Ceriurile spun” și „La mormântul lui Șaguna” executate de corul studenților sub conducerea simțită și artistică a stud. Ionel Farca, au fost un moment de reculegere sufletească, pe altarul sacru al reînvierii conștiinței naționale.

Gh. Latchici
stud. teolog.

Nr. 7750 | 1933.

Ordin Circular

Tuturor Prea Cucernicilor Părinți protopresbiteri și Cucernici Părinți conducători de oficii parohiale și beneficiari ai sesiilor parohiale.

Având în vedere că „Legea Timbrului” în vigoare, prin dispozițiile art. 67 aplică amenzi pentru nerespectarea termenului de înaintare a declarațiilor referitoare la imobilele și mobilele bisericesti, a sesiilor beneficiate de preoți, a sesiilor parohiale vacante și reduse, în scop de impunere cu echivalent;

Invităm Prea C. Părinți protopresbiteri și C. Părinți preoți, să înainteze până la 31 Decembrie a. c. On. Administrații Financiare competente, adrese și declarațiuni separate:

1. despre averea mobilă și imobilă folosită de sf. biserică,
2. despre sesiile beneficiate de Prea C. Părinți protopresbiteri și Cucernicii Părinți preoți,
3. despre sesiile parohiilor vacante,
4. despre sesiile parohiilor reduse.

Adresele și declarațiunile sunt scutite de timbru.

Declarația de sub 1. va cuprinde pământul folosit exclusiv de sf. biserică, edificiul sf. biserici cu intravilanul, casa parohială cu intravilanul, casa culturală cu intravilanul, edificiul fostei școale confesionale cu intravilanul, morminții cu extenziunea și valoarea (prețul) lor stabilit în inventarul bisericesc respectiv la pământuri, valoarea locativă stabilită în fiecare comună politică, după categoria și felul pământurilor; apoi mobilierul sf. biserici, a casei culturale, fondurile și fundațiunile de parastas existente, cu valoarea lor stabilă în „inventarul” bisericesc.

Notificăm însă, că în rubrica de observație se va indica „scutite de impozit echivalent”. Edificiul bis. cu mobilierul și intravilanul, pe care e zidit; casa parohială cu intravilanul, întrucât e transcris pe sf. biserică; morminții și fundațiunile de parastas, ca neproducătoare de venit pentru biserică. Pământul exclusiv folosit de sf. biserică, precum și cel cantoral și fondurile nu sunt scutite de impozit echivalent.

Declarația Nr. 2. va cuprinde sesia beneficiată de preot, cu extenziunea și valoarea locativă a ei, indicându-se ca conform dispozițiilor „Legii Timbrului”, 12 jug. cad. sunt scutite de impunere cu echivalent.

Declarația de sub Nr. 3 și 4 vor cuprinde sesia parohială vac. și red. cu extenziunea și valoarea lor locativă, arătându-se că sesia vac. stă sub îndeplinire, iar venitul celei reduse intră în beneficiul fondului preoțesc eparhial administrat de Consiliul eparhial, deci impozitul echivalent cade în sarcina Consiliului eparhial.

Acest ordin circular rămâne în vigoare și pentru viitor până la noul dispoziții, deoarece impunerea cu echivalent se face an de an. Declarațiile și adresele se vor înainta la local cu cădere, cu trei luni înainte de expirarea anului bugetar, adică până la 31 Decembrie a fiecărui an.

Nerespectarea dispozițiilor din acest ordin circular, se va urmări în cale disciplinară.

Arad, 4 Decembrie 1933.

Consiliul Eparhial ort. rom.
Arad.